

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Francisci Xaverii E Societate Iesv Indiarvm Apostoli Novarvm Epistolarvm Libri Septem

Francisco <de Javier>

Romæ, 1667

Epistola III. Patribus Societatis Iesv Oram Travancoris excolentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46129)

Tuam nomine Societatis universæ, ut tam
 ei quam ejus Fratris Filio iubeas isthic ex-
 pediri necessarias Literas, ut hîc statæ ip-
 sis Pensiones cum fide præbeantur. Uter-
 que istâ gratiâ dignus est: Proëpiscopus
 quidem, quia invigilat Saluti æternæ fide-
 lium Subditorum Maiestatis Tuæ; Fratris
 ejus Filius, quia militarem operam Patriæ
 ac Reipublicæ tuis auspicijs navat. Desino
 in hoc voto: Det utinam Deus Dominus
 Noster Maiestati Tuæ; ut penitens in animo
 tuo sentias, ac simul factis exequaris, quid-
 quid ipso in momento mortis tuæ gauderes
 à te factum. Cocino XIII. Kal. Februarias
 AN. MDCLVIII.

Tuæ Maiestatis Servus inutilis.

Franciscus.

EPISTOLA III.

*Patribus Societatis IESV Oram Travan-
 coris excolentibus.*

Illud ante omnia commendatum vobis
 cupio, ut singulari diligentia invigile-

giletis in Baptismum Parvulorum; ne quam prolem recens natam non continuo regeneratam Christi lavacro, in ullo ex his quæ præsentibus lustrabitis, aut quoquomodo procurabitis, pago, vel mapali relinquatis. Istud equidem existimo præcipuum & maximè salutare Ministerium omnium eorum, quæ per vos istis in locis exerceri queunt. quare neutiquam vos velim id demandare alteri, aut in hoc cuiquam fidere. Explore vos ipsi & quærite: inventosque qui egeant primo illo summè necessario Sacramento, vestrà ipsi manu tingite. Scio datum negotium Accensis Regijs qui præfecturam in eâ gente aliquam exercent: commendatum item impensè Patribus Familiis, ut simul Domum sibi auctam novo conjugum partu viderint, ultrò indicent, & Baptismi Ministros accersant. In dormire tamen illi fiduciæ non expedit. Et Accensi alias res agent; & Patres obliviscuntur. Parvuli interim inexpiati moriuntur. Ite igitur vos ipsi, indagate, investigate, percontantes ostiatim ecqua Mulier, ex quo illac transistis, enixa foetum sit. ecquod quomodocumque ibi reperiatur nondum ablutum aquâ lustrali caput. Vix unquam

id frustra quæsieritis. proferent infantulos; vos sine morâ Christo initiate: & in tuto locate salutem animæ, absque istâ sedulitate graviter periclitantis de jacturâ faciendâ Felicitatis sempiternæ. Credite mihi experto. Totum ex nobis inter Gentem istam alicujus momenti operæpretium ad duo demùm officia redigitur; baptizandorum Infantium, & Puerorum utcumque Disciplinæ capacium, erudiendorum. Quare hoc alterum pari aut majori sollicitudine accurandum vobis injungo, ut efficacissimè procuretis sine intermissione doceri Pueros. Procuretis, inquam, id fieri per alios, nam vos, quos non expedit ullo in singulari Pago statum ac fixum Domicilium habere, sed semper expeditos obire loca cuncta, & invigilare lustrando curfandoque per regionem totam, profectibus istius Ecclesiæ, tali providentiâ egentis; manifestum est non posse Scholis ubique quotidie habendis assiduitate necessariâ vacare. Præficite igitur in omni vico aut mapali Magistros idoneos ac Canacapulas, prout statutum est, qui & literas & elementa religionis, precationesque memoriæ; mandandas, certâ quot diebus horâ locoque
 adef-

adefse simul iussis tradant atque inculcent
 Pueris . quò id fiat exactius , ubi Pagum
 quemque circum omnes cursando lustrabi-
 tis , nunquam omitteretis congregare omnes
 Parvulos , ex iisque coràm Ludimagistris ra-
 tionem eorum quæ didicerunt reposcere ,
 sicque cùm ipsorum , tum Magistrorum di-
 ligentiæ specimen capere , sedulò annotan-
 do quantum quisque sacrarum orationum
 inoffensè recitaverit , quem usque ad lo-
 cum Catecheticae Doctrinae audiendo & men-
 te amplectendo pervenerit : denunciante
 vos eodem brevi redituros , posteriores re-
 bus jam comprehensis profectis , proportio-
 ne interjecti dimensuros spatij , & ex iis
 aestimatos , quis strenuè contenderit , quis
 cessaverit . Eâ expectatione Magistrorum
 pariter & Discipulorum acuetur industria .
 Curabitur ut diebus Dominicis Viri omnes
 simul congregentur in templo , ad recitan-
 das orationes : & peculiariter inquire , an
 istos coetus Patangatini frequentent . In
 locis in quibus fortè tali die reperiemini ,
 præeritis ipsi vos istis conventibus ; & post-
 quam orationes cuncti ex memoriâ reddi-
 derint , brevi & facili explicatione , quæ illi
 pronunciaverint , declarabitis ; tum repre-
 hende .

hendetis vitia illic dominantia, demon-
 strandâ claris exemplis & similitudinibus
 ad rudium captum accommodatis, foeditate
 & pernicie illorum: accumulandis deinde
 ad terrorem eorum qui emendationem di-
 stulerint, comminationibus iræ ac vindictæ
 cœlestis, non feræ tantum, & post hanc
 demum vitam saluturæ; sed instantis &
 tantum non præsentis, morborum, pe-
 stium, præcocium funerum, infestationis
 à Regibus Barbaris, qui eos spoliabunt,
 mancipabunt, diris exemplis torquebunt;
 per quæ mala in supplicia sempiterna Tar-
 tari peccatores indurati perventuri sint.
 Per singula loca inquiretis, ecquid simulta-
 tes & odia inter aliquos illic degentium
 sint: ac dabitur diligenter operam, ut ij
 non solum invicem concilientur, deposito
 ex animis rancore; sed hoc ipsum etiam
 palàm profiteantur, ad satisfaciendum of-
 fensionis publicæ. quare Viri quorum fue-
 rat nota dissensio, in conventu Virorum
 (qui ut dixi quavis Dominicâ celebrabitur)
 & Mulieres in coetu Fœminarum diebus
 Sabbati cogendo, in præsentiam universorum,
 vobis agentibus, testentur: se injuriarum
 illatarum poenitere, veniam poscere, ac-
 cepta-

ceptarum oblivisci deinceps velle, ac prius
 infensis exosive Christianæ ac Fraternalis Ca-
 ritatis officia cuncta exhibere, constanter de-
 crevisse. Cum primùm declarationis Ar-
 ticulorum Fidei in linguam Malabaricam
 Translatio, quam commisi accurandam
 P. Francisco Coëllio, perfecta fuerit; sedu-
 lò procurabitis, ut multa ejus exempla pro
 Pagorum aut Vicorum numero descripta,
 & per locos sparsa singulos, illic in statos
 congregatis cœtus, Viris quidem Domini-
 cã, Mulieribus autem Sabbato, à vocali &
 cunctis intelligibili Anagnoste perlegatur.
 ubicumque autem vestrum aliquis hisce
 diebus fuerint, peractæ lectioni vivam vo-
 cem adjungat; exponendo dilucidius & di-
 stinctius, quæ minùs clarè à tardioribus per-
 cepta videri poterunt. Eleemosynas, obla-
 tiones, à Reis votorum post periculã vita-
 ta morborum, aut infestorum casuum,
 in istis, ex more, cœtibus Virorum aut Mu-
 lierum collatione solitas congeri, curabitis
 universas egenis distribui: neque ullam
 vel minimam particulam illarum in vestros
 usus absumendam admittetis. Singulis Do-
 minicis in cœtu virorum, & singulis Sa-
 batis in conventu fœminarum clarè pro-
 mulga-

mulgari curatote , ut cum primùm in
 Domibus eorum quispiam cujusque sortis
 in morbum inciderit , moneant vos confe-
 fsum , ut succurrere maturè , ac quæ tali
 tempore procurandis animabus sunt neces-
 saria , administrare valeatis . denunciato
 autem omninò fore , ut si quisquam huic
 officio defuerit , sicque Propinquus ejus
 aut domesticus sine Sacramentorum com-
 meatu ultimo decesserit , haudquaquam
 permittatis talem mortuum in Ecclesiæ Cœ-
 meterio ritu sacro sepeliri . Quando vos in-
 firmos invisetis , recitati ab ijs , si pos-
 sunt , aut ab aliquo præsentium , linguâ ip-
 sorum , sacrum Symbolum jubebitis , inter-
 rogando Ægrum ad singulos Articulos , ec-
 quid quæ audit credat certissimè ac con-
 stantissimè ? sub hæc pronunciari ab ipso
 curabitis formulam Confessionis Generalis
 & orationes , teneri mente à cunctis solitas :
 post quas vos sacrum Evangelium supra il-
 los pronunciabitis . Quando aliquis obie-
 rit , prodibitis è Sacrà Æde procedendo ad
 locum ubi jacet mortuus , Cruce præeun-
 te , Pueris comitantibus , & per viam
 eundo ac redeundo cantantibus orationes
 quas in Scholis Doctrinæ Christianæ di-
 dice-

dicerunt. delato in templum defuncto, recitabitis sacras preces quas Ecclesia tali tempore præscribit, easque more solito iterabitis antequam corpus terræ mandetis. semper autem ad congregatam in exequias turbam aliquid appositæ ad rem Conciunculæ habebitis, admonentes de necessitate moriendi & incerto vitæ: quàmque, id reputantes conveniat emendatè vivere, nec differre Pœnitentiam delictorum; in quorum conscientia, si mors eos præoccupet, æternam damnationem vitare nequeant: uti è contrario perseverantes in Dei Gratiâ, meritò sperent, se in Paradisi gaudia morte transituros. Præcipietis Dominicâ, Viris; Sabbato, Mulieribus, ut infantes ægros deferant in Sacram Ædem ad vos super ipsis Evangelium recituros. Id valebit ad excitandam & corroborandam Fidem Patrum pariter ac Matrum, & utrorumque amorem in Ecclesiam resque sacras conciliandum. Postremò sic Parvulorum quoque ipsorum vitæ ac valetudini consuletur. Circa lites & controversias jurium inter Christianos suborientes, primum id agetis quàm suavissimè & efficacissimè licebit, ut ambæ Partes, tractantes

tes

res invicem , eas ex æquo & bono per se componant . Ad hoc si qui adduci nequierint , & non magni momenti res fuerit , Dominicis diebus post recitatas orationes dabitur negotium Patangatinis Ædilibus locorum , ut litigantibus utrimque auditis , causas finiant . Vos verò ipsos quàm minimè & quàm rarissimè implicari patiemi ni cognitionibus istiusmodi , quæ vobis & otium & auctoritatem minuerent necessariam functioni spiritalium ministeriorum Vocationis Nostræ propriorum . quare quamlibet instant deferendo arbitrium , audiri que postulantes , qui contendunt invicem , excusate occupationes graviores , & cognoscendi moram iudicijque invidiam prudenter declinate , remittendis ad Præfectum Lusitanum illorum Tractuum controversijs majoribus : aut , si quorum interest , magnoperè mavelint uti Arbitro Sacerdote , ijs ad P. Antonium Criminalem allegandis . Omni ope adnitimini , ut vobis istius Gentis amorem concilietis . Longè plus enim eritis idonei juvandis ijs , si ab illis diligamini , quàm si vos timeant . nemini pœnam decernetis aut inferetis priùs quàm de re totâ P. Antonium Criminalem

con-

consulueritis : ac ne hoc quidem assentien-
 te , quemquam comprehendi , aut pro
 merito mulctari jubebitis in loco ubi præ-
 fectus Lusitanus præfens adsit , nisi eo ad-
 monito , & rationibus expositis in vestram
 sententiam pertracto . Supplicium legiti-
 mè sumendum de Viro aut Muliere qui
 Pagodis Idolum sculpsisse convicti fuerint ,
 esto exilium è loco ubi peccarunt , & re-
 legatio in alium . nunquam tamen eo no-
 mine quemquam exterminetis , nisi P. Cri-
 minale in id assentiente^r . Pueris assiduè
 frequentantibus Scholas Catecheticas , ubi
 meruerint castigandis , quantum potest sal-
 vâ Disciplinâ temperetur . præstat enim
 dissimulare interdum , quod peccasse ipsos ,
 ut illa fert ætas , cognoveritis , quàm seve-
 ritate utcumque justâ , concitare teneros ani-
 mos in vestri odium , qui ubi à suæ salu-
 ti consulentibus abhorruerint , in abrupta
 pessum rapiuntur . Ferèque ab istiusmodi
 faciliùs , ut frugi sint , impetraveris multâ
 significatione amoris , quàm vi sævâ extor-
 seris . Cavete diligenter ne unquam Chri-
 stianos Indigenas coràm Lusitanis vitupe-
 retis . quin potiùs eos semper defendite ,
 & ubi accusantur sollicito patrociniò tue-
 mini ,

mini,

mini , excufantes ac commendantes quantum poteritis . rogando Lufitanos , ut benignè confiderent , quàm prava miseris iftis nuper ex Idololatriâ converfis ad Chriftum , à pueritiâ educatio contigerit : quàm parùm ijsdem exiguo tempore ex quo Fidem funt amplexi , per tot cafus abfentiæ Sacerdotum , incurfionum & terrorum à Badegis , vacaverit ferio animum intendere Christianæ institutioni , quantum erat opus , percipiendæ . quæ fi fapienter reputaverint , non modo clementer ignofcere debeant defectibus Barbariei tam incultæ ; fed jure mirari poffint , non effe illos aliquantò etiam peiores , quàm ex culpis in quas incidunt , plerumque non graviffimis , appareant . Sacerdotibus Malabaribus favebitis . & benignè confuletis , in rebus præfertim ad Religionem fpectantibus , efficiendo , ut affuefcant proprias animas confeflionibus purgare , ut Miſſæ Sacrificium ritè ac crebrò Deo offerant , ut exemplo vitæ fanctæ præluceant populo . querelarum porrò veſtrarum de ijs , aut reprehentionum , fi quid offenderint , ne ullum , in literis præfertim ſcriptis à vobis ad quemlibet , veſtigium extet quod poſſit offendi , cavete .

omniñò vobis tanti sit , quod pro ejus of-
 fensione vitandâ retinendave gratiâ , un-
 quam pacisci recusetis . Iam vestri cum
 Lusitanis sermones de Divinis semper ani-
 mæque salutem ac profectum attinentibus
 rebus sunt . differite apud illos , privatis
 quoque congressibus , de Morte , de Judi-
 cio , de supplicijs Infèrni & Purgatorij,
 suadendo ut Pœnitentiæ & Eucharistiæ fre-
 quentent Sacramenta , ut Divinæ Legis de-
 cem præcepta custodiant ; & quæ sunt ejus
 generis . nam si cum ijs agendo ad alia
 nunquam confabulationum argumenta desse-
 xeritis , alterum duorum eveniet , ut aut
 illi vos adeuntes , eandem ultrò colloca-
 tionum materiam usurpent , magno suo bo-
 no scilicet : aut si eos ejus tristitiæ tæ-
 dium capiat , convenire vos desinant , &
 bonas horas , vestri multiplicis officij ur-
 gentibus occupationibus necessarias , vobis
 liberas relinquunt . Mementote in occasio-
 nibus Goam scribere ad Patres Fratresque
 Nostræ Societatis , referentes quæ consolari
 eos & animare ad benè agendum queant ,
 de fructu ministeriorum vestrorum , & suc-
 cessu conatum ad Dei Gloriam . dabitur
 etiam eodem argumento literas ad Domi-
 num

num Episcopum , cum omni demissione ac
 reverentiâ , tanquam ad Prælatum , cuius
 auctoritati ac jurisdictioni Tractûs isti omnes
 subjacent . Ad nullam Regionem aut Pro-
 vinciam ibitis , quantumvis vos advocent
 Reges ac Principes earum , nisi cum assen-
 su P. Antonij Criminalis , & Præfecti Lu-
 sitani Oræ istius , & si qui acrius invitando
 urserint , ijs obtendite obedientiam quam
 profitemini , excusantes ; per eam haud li-
 cere , injussu eorum qui vobis præfunt ,
 de statione præscriptâ decedere . Iterùm
 inculco vobis etiam atque etiam commen-
 dans , ubicumque cum quibuscumque ver-
 sabimini , contendite vos gratos & amabi-
 les omni hominum generi præbere ; de
 cunctis benè merendo , inserviando singu-
 lis , nullum non blandè modestèque com-
 pellando . Hæc enim benignitas factorum ,
 verborum humanitate condita , conciliando
 vobis omnium amore , aditum cordium
 aperiet , magnamque præbebit facultatem
 luculentos congerendi fructûs animarum .
 concedat id vobis Deus , & cum omnibus
 vobis sit semper . Amen . Februarii Anni
 CIOIOXLVIII .

Totus Vester .

Franciscus .

R 2

EPI-